

FINAVIA

Lentoliikenteen muutosvoimat ja tulevaisuuden näkymät

Kimmo Mäki
Toimitusjohtaja
Finavia Oyj

29.5.2024

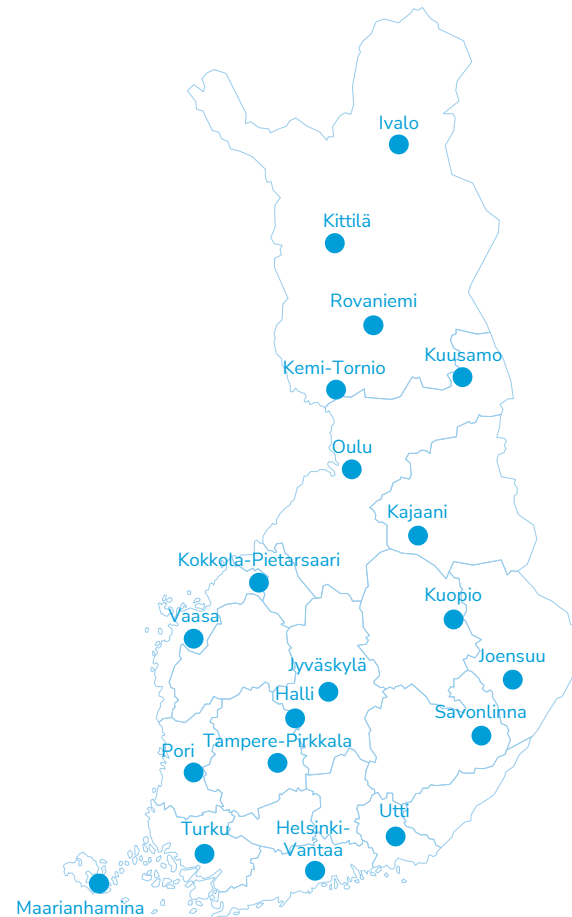
Teemme työtä jota ilman maailma olisi kaukana

Finavia-konserni tuottaa
lentoasemapalveluja matkustajille
ja lentoyhtiöille.

Johdamme ja kehitämme
20 lentoasemaa Suomessa.

Rakennamme sujuvia
lentoyhteyksiä lentoasemillemme.

Tehtävämme on omalta
osaltamme huolehtia siitä, että
Suomi on helposti saavutettava.

Finavia-konsernin avainluvut

Luvut 2023 (2022)

Liikevaihto

359,8

milj. euroa
(298,4)

Tase

1 513

milj. euroa
(1 595)

Liiketulos

-23,8

milj. euroa
(-52,3)

Investoinnit

52

milj. euroa
(106)

Konsernin
henkilöstö

2 535

(2 259)

Lento-
yhteyksiä

130

kohteeseen

Kohti kestävää
lentomatkailua:

Kaikki **20**

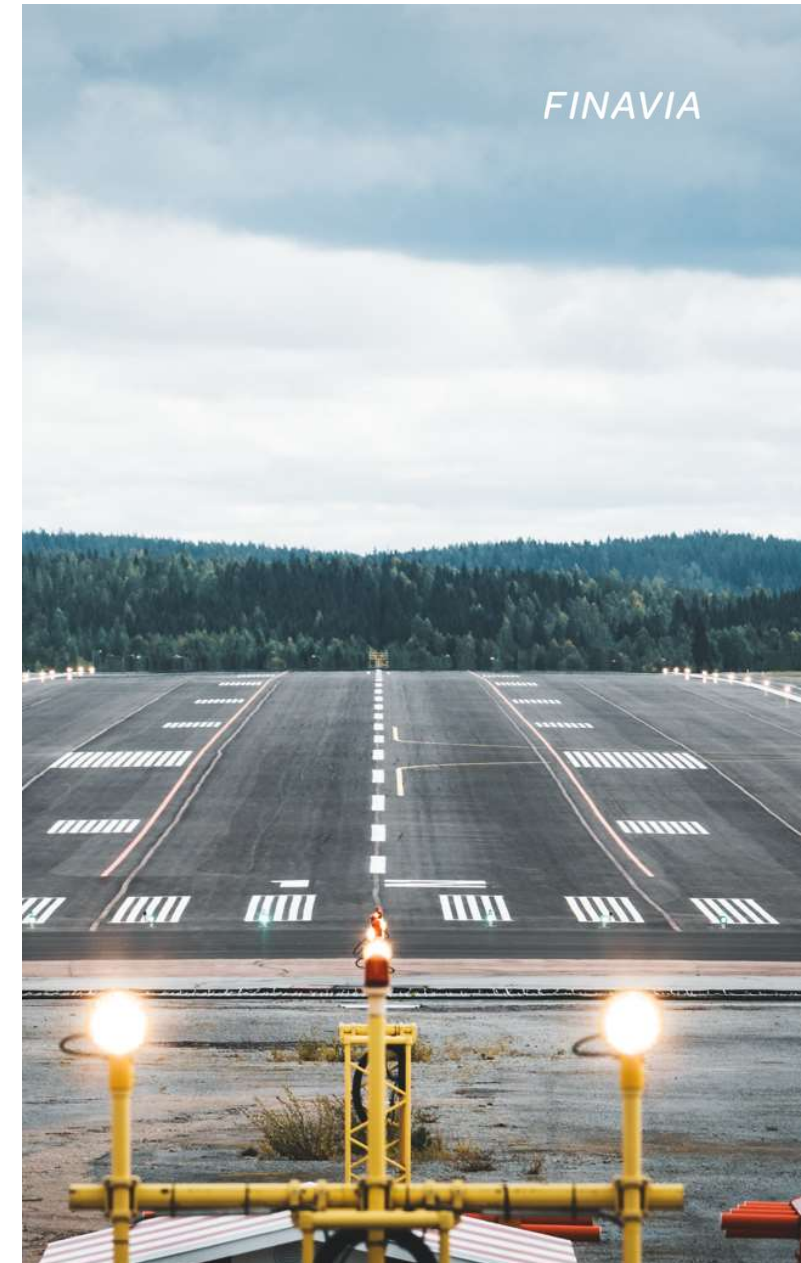
lentoasemaa
hiilineutraaleita

Omistaja
Suomen valtio

100 %

Kokkola-Pietarsaaren lentoasema

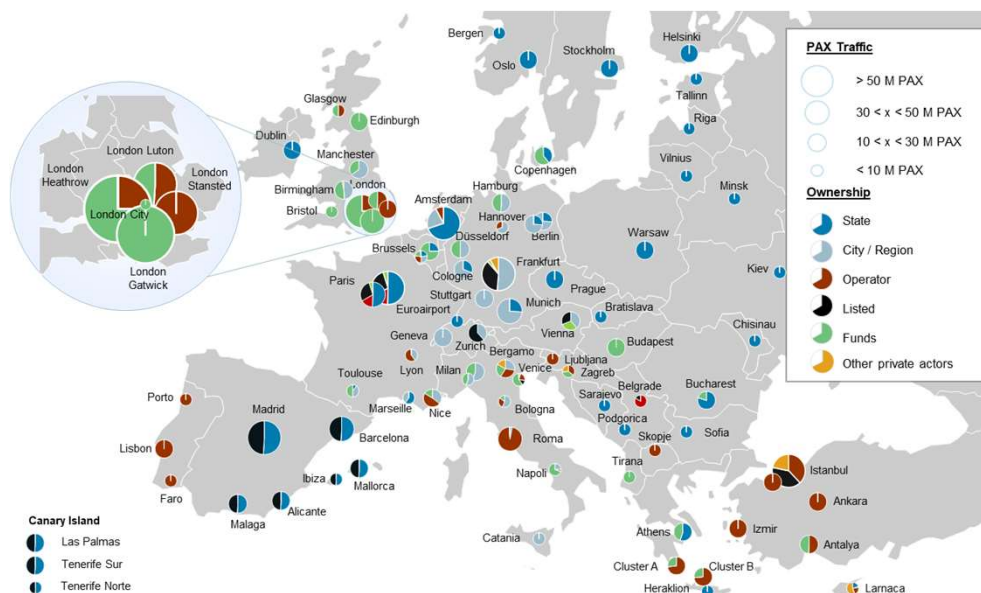
- Yleistä:
 - Perustettu 1960
 - Matkustajia 29 272 (2023)
 - Laskeutumisia 1 039 (2023)
 - Työntekijöitä 15 + muut toimijat
- Nykyaikainen infrastruktuuri. Lentoasema soveltuu kaikille yleisimmille lentokonetyypeille (esim. AT72, A32S, B737)
- Lentoasemalle lennetään viikoittain 20 Helsingin ja Kokkolan välistä reittilentoa. Lomaliikenteen tilauslentoja lennetään keväisin ja syksyisin sekä liikelentoja vuosittain yli 200.
- Suurin osa (n. 85%) KOK-HEL reittilentojen matkustajista ovat ns. jatkomatkustajia, jotka jatkavat matkaansa Helsinki-Vantaalta lentäen.
- Kokkolasta lähtevät/suuntautuvat vaihtomatkustajien TOP10 maat viimeisen 12kk olivat: [Ruotsi](#), [Saksa](#), [Tanska](#), [Puola](#), [Norja](#), [Iso-Britannia](#), [Latvia](#), [Viro](#), [Italia](#) ja [Itävalta](#)
- Keskeinen sijainti merkittävän vientiteollisuuden alueella, jolle saavutettavuus on tärkeää.

Lentoasematoiminta Euroopassa

- Miten Suomessa tulevaisuudessa

- Koillis-Eurooppaa lukuun ottamatta harva lentoasemayhtiö pelkäästään valtion omistuksessa.
- Toimiala markkinaehtoisena kilpailun piirissä ja vaatimuksena yhtiömuotoinen palvelumaksuilla rahoitettava toiminta.
- Regulaatio vahvaa: EU:n kilpailulainsäädäntö ja Suomen laki lentoasemaverkosta ja -maksuista
- Valtiontuki lähtökohtaisesti kielletty muutamaa määritettyä poikkeusta lukuun ottamatta.
 - Mm. Swedavia joutui palauttamaan valtiolle 880 M kruunua laitonta tukea.
- Subventio kielletty, poikkeuksena mm. Suomessa käytettävä verkostoperiaate.
- Merkittäviä muutoksia Suomen tilanteeseen tuskin tulossa.

Omistajapolitiikka

Valtio valmistautuu myymään Finavian, VR:n, Gasumin ja Postin osakkeita

Energiayhtiö Kemijoen vähemmistöomistusta puolestaan kasvatetaan.

Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Anders Adlercreutz esitteli torstaina hallituksen uutta omistajapolitiittista periaatepäätöstä. Kuva: Markku Ulander / Lehtikuva

Petri Sajari HS

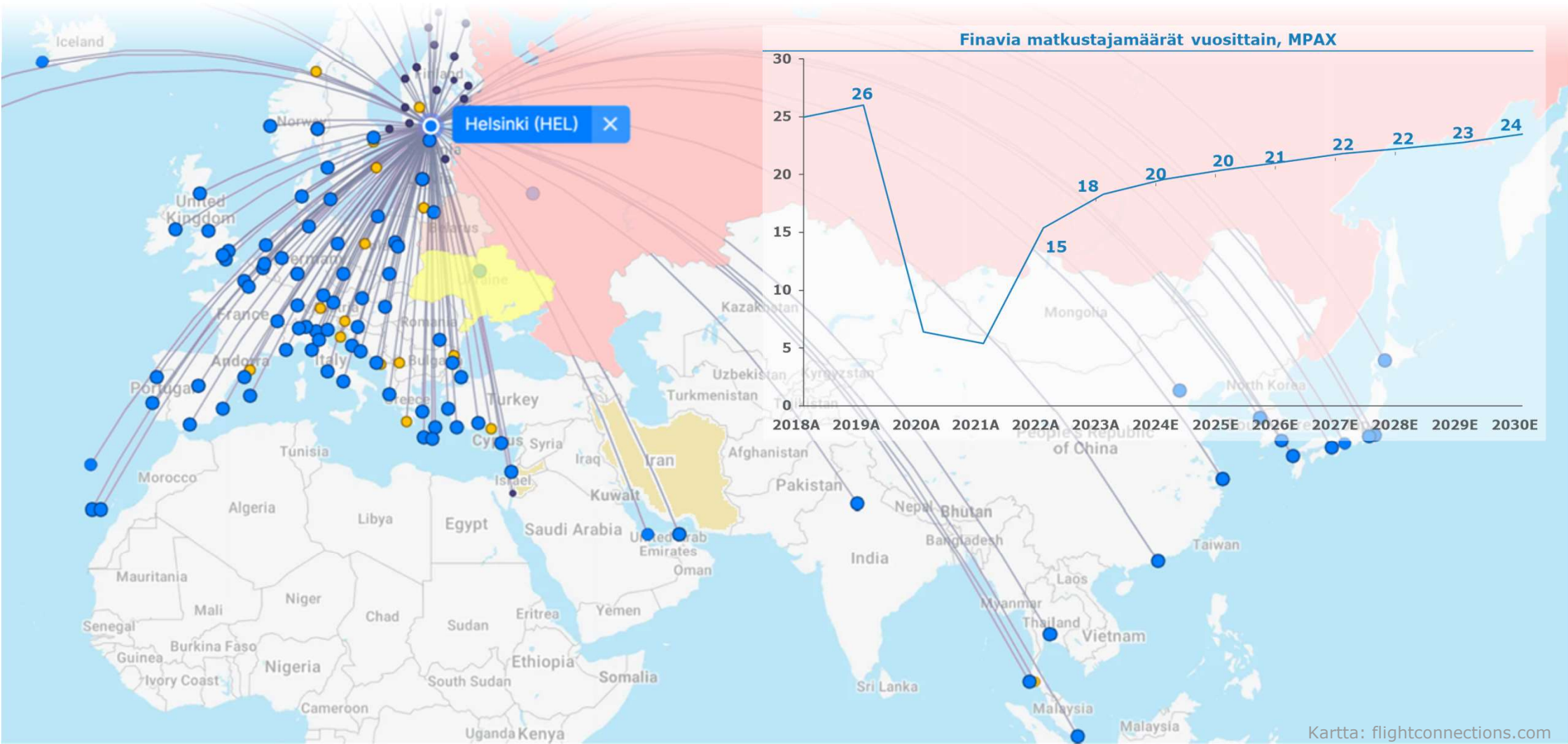
23.5.15:28 | Päivitetty 23.5.16:45

VALTIO esittää uudessa omistajapolitiittisessa periaatepäätöksessään, että eduskunta

FINAVIA
for smooth travelling

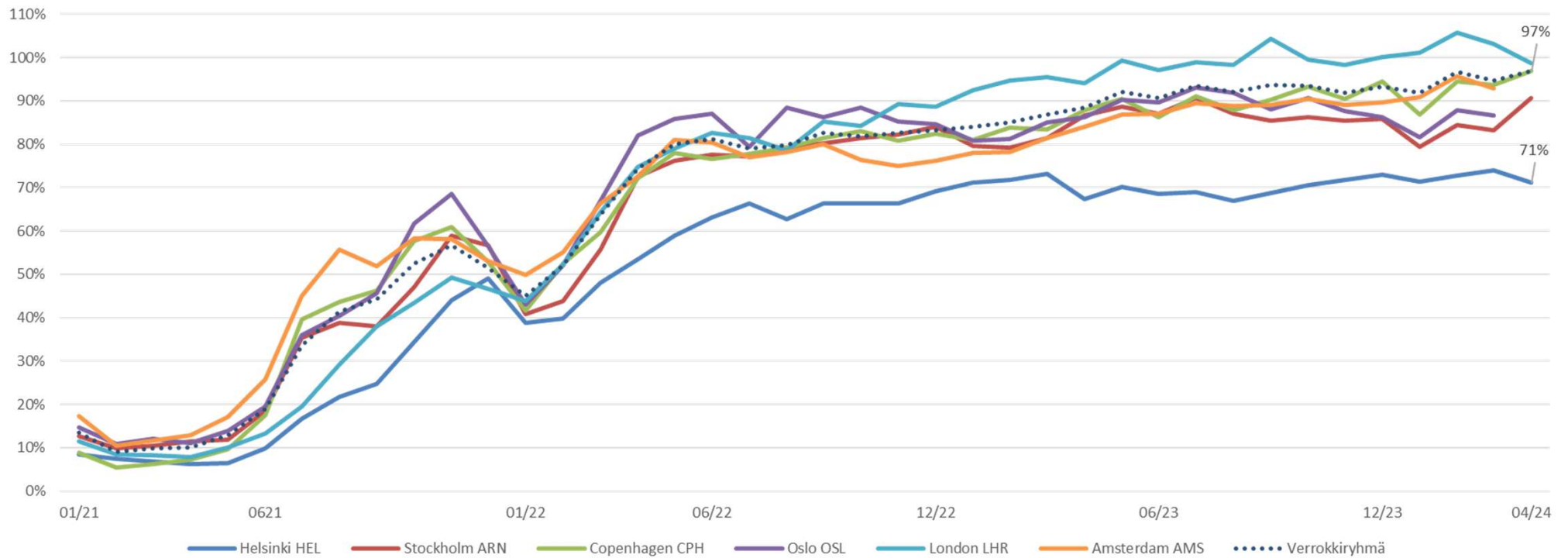
Lentoliikenne muutoksen keskellä

Geopoliittisella tilanteella merkittävä vaikutus

Palautumisen vertailu verrokkikenttiin

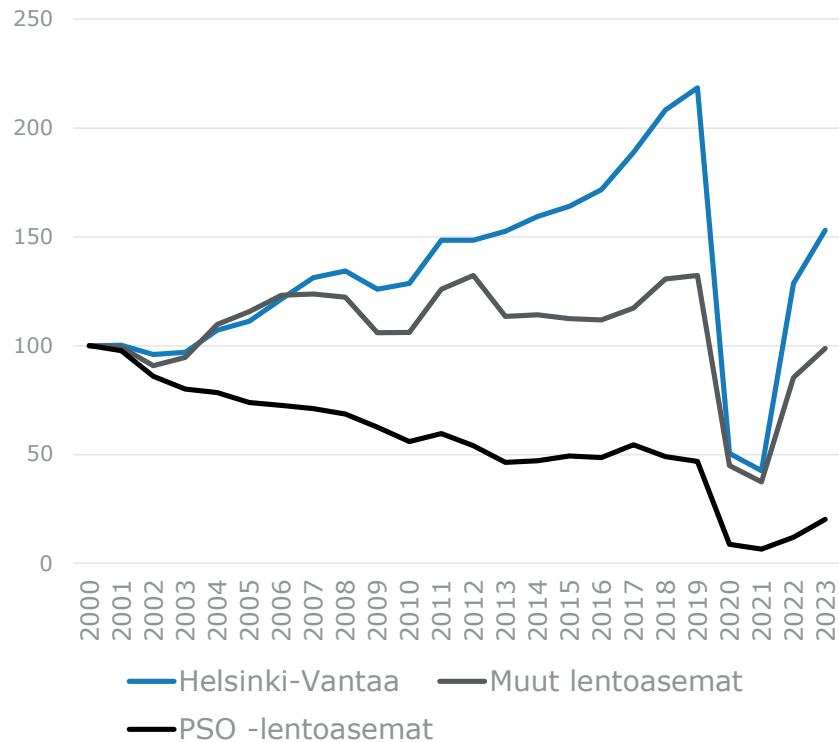
Matkustajaliikenteen palautuminen (%:a vuoden 2019 volyymeista)

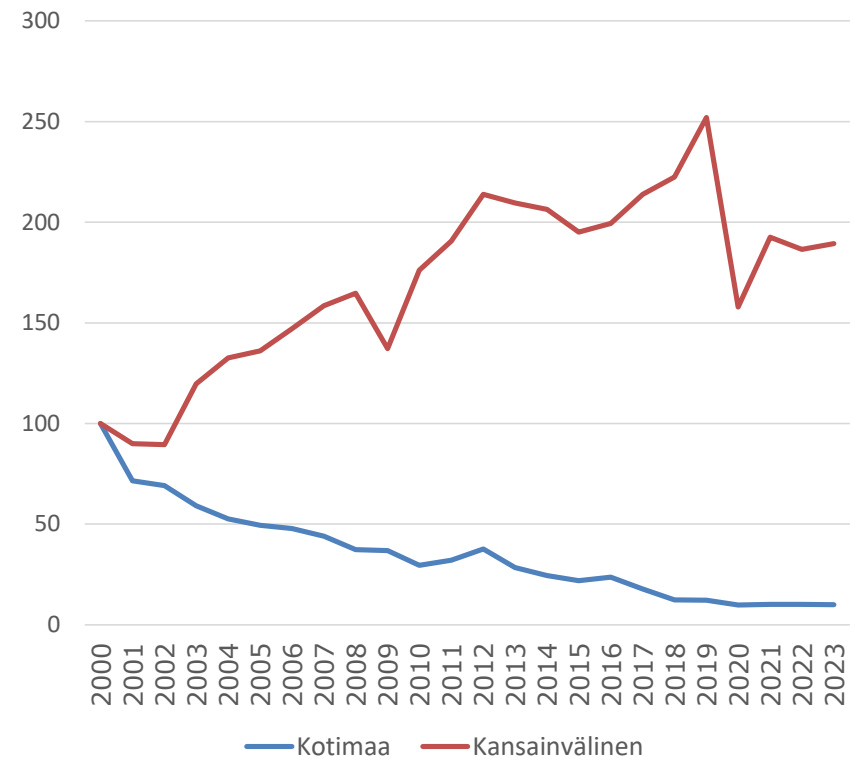
Lähde: Lentosemien julkaisemat lentoliikennetilastot

Pitkän aikavälin kehitys

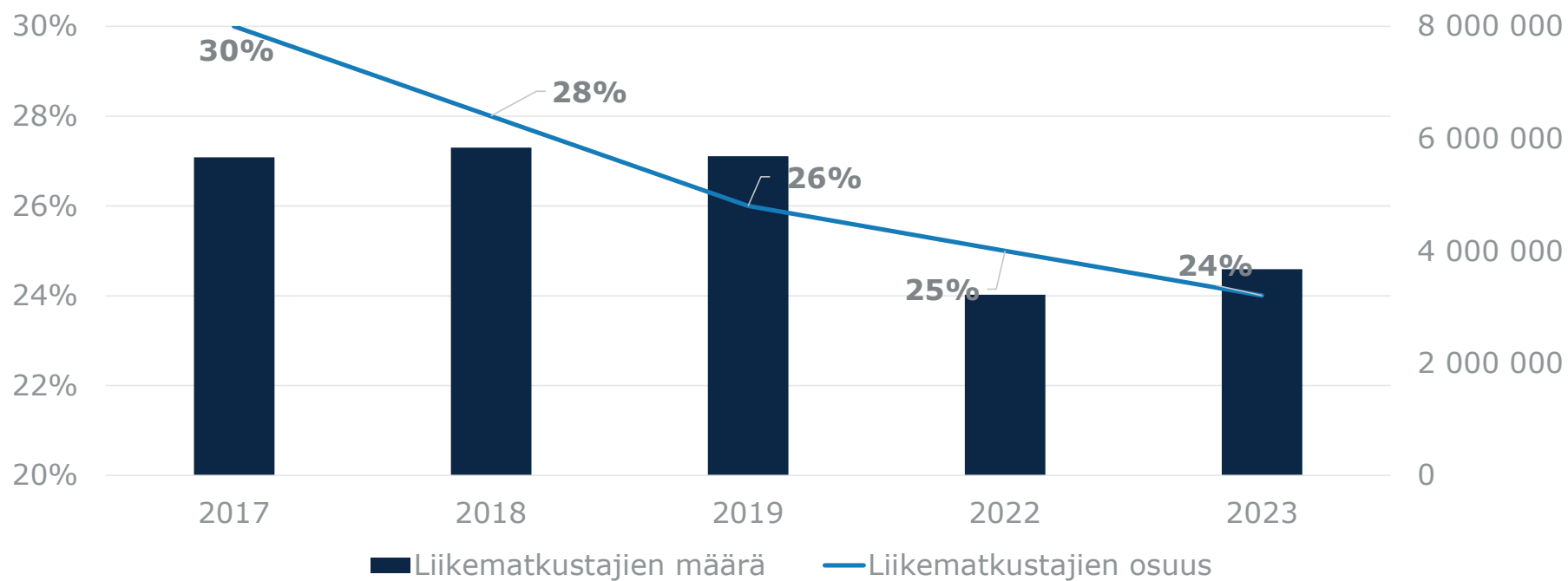
Lentoasemaryhmien matkustajamääräkehitys (indeksi; 2000=100)

Lentorahdin ja -postin kehitys (indeksi; 2000 = 100)

Liikematkustuksen kehitys Helsinki-Vantaalla

Verkostoasemilla kehitys vastaavaa. Muutos 2018 – 2023 -42 % liikematkustajien määrässä.

Lähde Finavian lentomatkustajatutkimus. Virhemarginaali: n. +/-1,5 %-yksikköä.

Lentoliikenteen tulevaisuus

Megatrendejä

TALOUS JA KYSYNTÄ

TEKNOLOGIA

ILMASTONMUUTOS JA
MATKAILU

DEMOGRAFIA

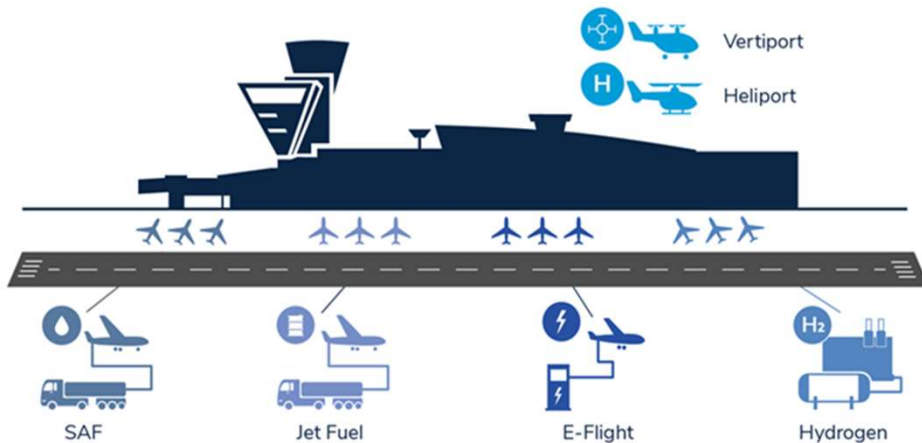

GEOPOLIITIKKA/TURVALLISUUS

Teknologiakehitys ja käyttövoimat

- Uudet käyttövoimat tulevat mahdollistamaan kestävästä lentämisestä tulevaisuudessa. Merkittävimmät kehitysaskleet odotettavissa SAF:in, synteettisten polttoaineiden ja vedyn avulla.
- Teknologiakehitys tarjoaa myös vaihtoehtoisia ratkaisuja, kuten eVTOL –palvelut.
- Tuotekehitys, valmistus ja sertifiointi maksaa, merkittävä vaikutus lentämisen kokonaiskustannuksiin.

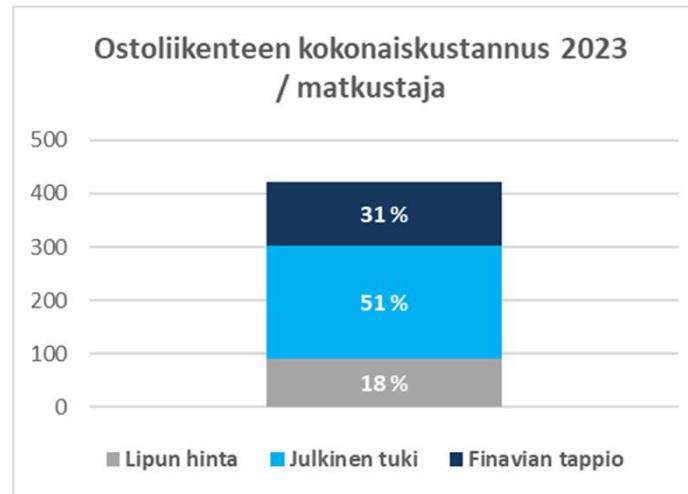
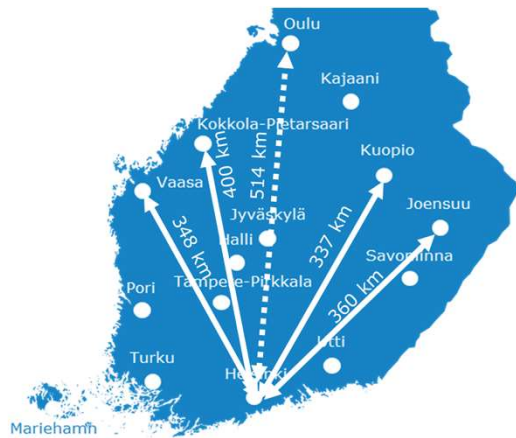
Sähkölentämisen mahdollisuudet

Manufacturer: Pipistrel
Operating time: 1 h + 0,5 h
Top speed: 250 km/h
Weight: 279 kg
Engine type: 60 kW

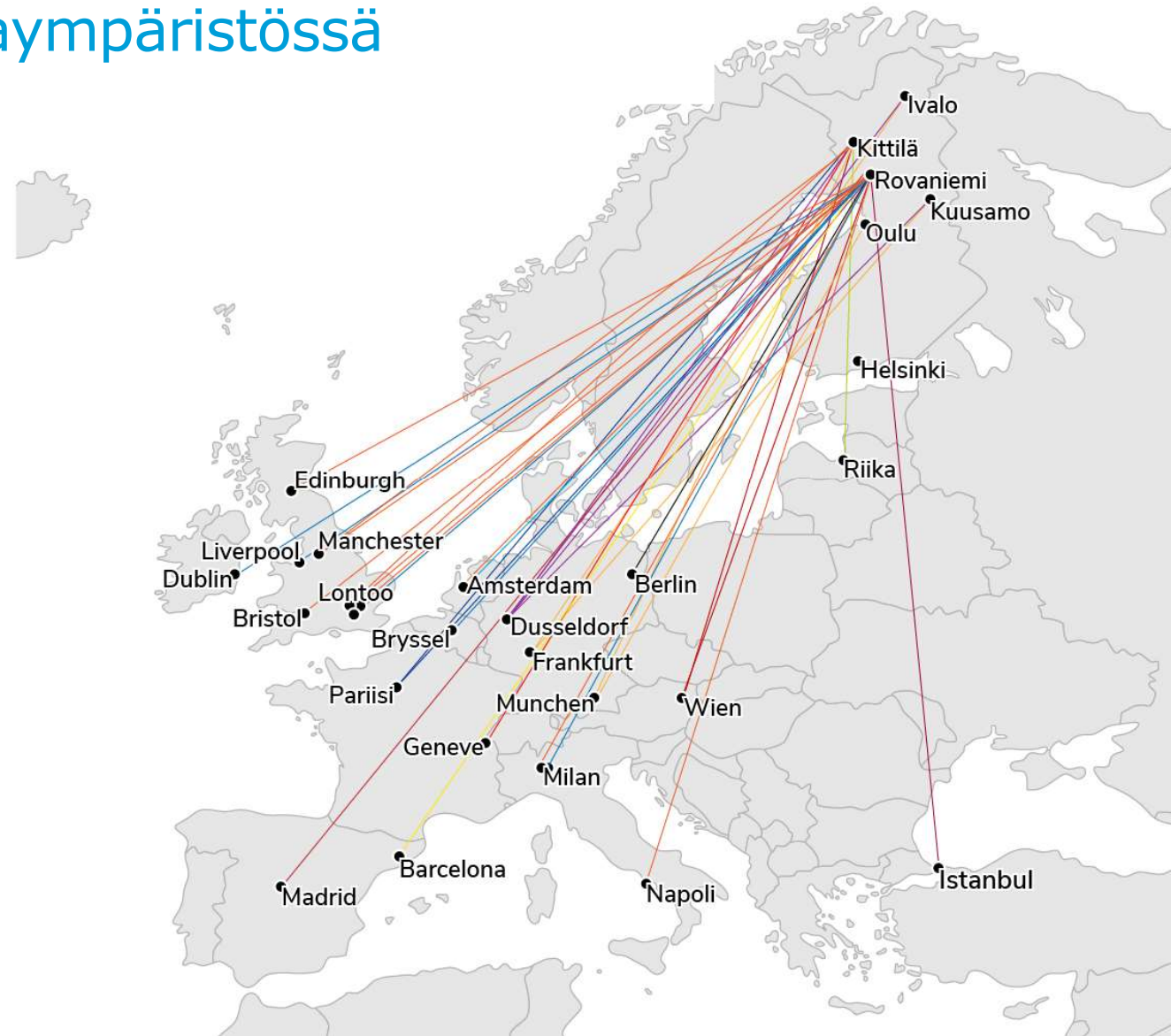
Sähkölentämisen vaikutus maakuntalentojen haasteeseen

- Kaupallinen sähkölentäminen voisi olla mahdollista 2030 -luvun aikana – kaupallisten reittien lentopituus n. 400 km (Traficom selvitys).
- Sähkölentäminen ei vaikuta merkittävästi lentoasematoimintaan. Lataus järjestettävissä tarpeen syntyessä nopeasti jokaiselle Finavian lentoasemalle.
- Roland Bergerin tutkimuksen (2021) mukaan: **19 paikkainen täyssähkölentokone olisi pienemmän kapasiteetin johdosta 45 % kalliimpi per matkustajapaikka kuin ATR 72.**
 - Nykyisin ATR:n polttoainekustannukset **n. 5 % kokonaiskustannuksista.** Edes ”ilmainen polttoaine” ei ratkaisisi taloudellista haastetta.
- Lentokonevalmistajat ovat järjestäin luopuneet sähkölentokoneita koskevista kehitysprojekteista. Tilalle käynnistetty hybridilentokone- ja vetylentokonehankkeita.
- ”Sähköhelikoptereilla” (eVTOL) ei ole pienen kapasiteetin johdosta tarjota merkittävää ratkaisua saavutettavuuteen. Sähkö soveltuu hyvin energiamuodoksi ja teknologian uskotaan yleistyvän.

Muita muutoksia toimintaympäristössä

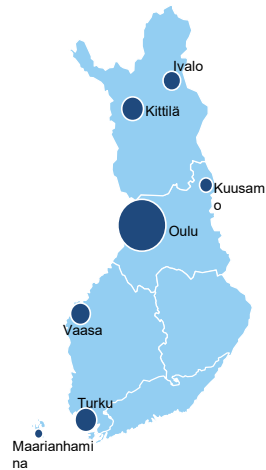
- EU Green Deal (ETS ja SAF) kasvattaa lentämisen polttoainekustannuksia tulevaisuudessa.
- Matkailun vastaisen kamppanijat koskien Airbnb -majoituksia yleistyvät välimeren maissa.
- Eurooppa lämpenee ja lumitilanteet heikkenee. Lappi entistä vetovoimaisempi.

Etäpalvelut - Multi Remote Operated Tower (MROT)

- Yhteisprojekti Finavia - Fintraffic ANS

MROT palvelu H+3 vuosi

Yksi lennonjohtaja palvelee max kolmea lentoasemaa yhtäaikaan.

Suunnitelmana johtaa ensi vaiheessa 7 lentoasemaa yhdestä keskuksesta, esim. EFMA, EFVA, EFKT, EFKS, EFIV, EFTU ja EFOU

Multi-remote example CWP layout ANS F / Finavia simulation 2019.

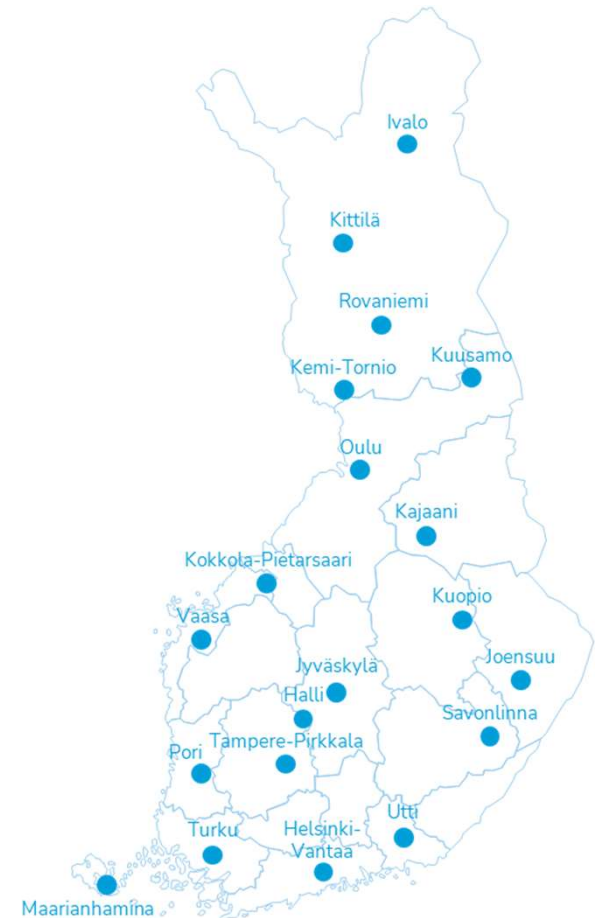
Kilpailutus käynnistetty.

Investointi lähes 20 M€.
Takaisinmaksuaika jäänee pitkäksi.

Mahdollinen hankintapäätös ensi talvena.

Johtopäätökset

- Lentoliikenteellä osana liikennejärjestelmää Suomen kilpailukyvyyn ja saavutettavuuden takia kriittinen merkitys. Sen toimintaedellytykset turvattava.
- Kriittisintä on tarkastella liikennejärjestelmän kilpailukykyä kokonaisuutena.
- Tiukkeneva EU –regulaatio ja teknologiakehitys tulee vauhdittamaan siirtymää kestäväan lentämiseen. Toimialan rahoitus ja kyky kehittää varmistettava.
- Teknologiakehitys ei ratkaise vähävolyymisten reittien taloudellisia haasteita.
- Maakuntakentillä tulee olemaan jatkossakin rooli saavutettavuudessa. Saavutettavuus voidaan toteuttaa myös muita kulkumuotoja hyödyntäen.
- Maakuntalentojen siirtyminen markkinaehtoiseksi riippuu kysynnästä.
- Mikäli se ei toteudu ja valtio haluaa jatkaa lentojen rahoitusta, olisi ratkaisun hyvä olla pitkäaikainen ja sellainen, joka mahdollistaa laadukkaiden lentoasemapalveluiden tuottamisen.

FINAVIA

FOR SMOOTH TRAVELLING

